

Oplegger bij jaarverslagen

2022, 2023 en 2024

Algemene Ledenvergadering IVN 27 augustus 2025, Brussel

Oplegger secretaris bij de jaarverslagen

Beste Leden,

De afgelopen drie jaar waren voor de IVN goede jaren. De vereniging staat er financieel gezond voor. Het aantal leden blijft stabiel en het bureau is geprofessionaliseerd. Er is de afgelopen drie jaar door het bestuur en het bureau hard gewerkt. Hieronder vindt u een beknopt overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen gedurende de afgelopen bestuursperiode die als oplegger kan dienen bij de jaarverslagen van 2022 tot en met 2024.

Ledenaantallen

- In december 2022 bedroeg het aantal leden 634.
- In december 2023 bedroeg het aantal leden 606.
- In 2024 daalde het aantal leden licht naar 575. Dat is een gemiddeld aantal voor een jaar waarin geen colloquium plaatsvindt.
- Op dit moment (1 augustus 2025) staat de teller op 615 leden.

Tijdschriften

De redacties van onze publicaties zullen tijdens de vergadering zelf kort verslag doen over hun voortgang gedurende de afgelopen drie jaar.

-*Internationale Neerlandistiek*

-*VakTaal*

-*Lage Landen Studies*

De reeks *Lage Landen Studies* zal voortaan verschijnen bij Amsterdam University Press.

Mondiaal neerlandistiek

Achter de schermen is in 2024 door de IVN samen met het elektronische tijdschrift *Neerlandistiek.nl* gewerkt aan een nieuw katern met een eigen redactie: *Mondiaal Neerlandistiek*. Dit online katern is een subpagina van *Neerlandistiek.nl* en is in september 2024 tijdens de Week van het Nederlands gelanceerd.

Link: neerlandistiek.nl/mondiaal

Mondiaal Neerlandistiek staat volledig in het teken van verhalen uit de internationale neerlandistiek.

Wekelijks verschijnen er nieuwe artikelen uit de diverse regio's waar de neerlandistiek beoefend wordt. Om de internationale neerlandistiek zichtbaarder te maken wordt regelmatig een inkijkje gegeven in het reilen en zeilen van vakgroepen.

In 2024 verschenen er op *Mondiaal Neerlandistiek* ca. 90 nieuwsberichten en artikelen.

Voortvarend Nederlands Virtueel in 2023 en 2024

Voortvarend Nederlands Virtueel is de *digitale colloquiumreeks* van de IVN, die ontstond toen het fysieke colloquium in 2021 niet door kon gaan wegens de coronabeperkingen. Het bleek een mooie manier om tussen de colloquia door onze leden en andere geïnteresseerden op de hoogte brengen van actuele ontwikkelingen in het neerlandistiek-onderzoek en -onderwijs. De webinars van Voortvarend Nederlands zijn daarom in 2023 en 2024 voortgezet mede dankzij een subsidie van de Taalunie. De reeks was voor iedereen gratis toegankelijk.

Na uitzending werden de video-opnames bewerkt, ondertiteld en gepubliceerd op ons YouTube-kanaal en zijn nog steeds te zien op onze website.

Onderwerpen VNV

In de webinars ging het bijvoorbeeld over “*een neerlandsitiek zonder centrum*” en over “*de receptie van Nederlandstalige literatuur in Oost-Centraal-Europa in het communistische tijdperk*” of over “*het klaarstomen van arbeidsmigranten voor een baan in een Nederlandstalige werkomgeving*”.

Communicatie

De afgelopen jaren verscheen maandelijks onze nieuwsbrief. Deze nieuwsbrief is een maandelijks mailing die leden en andere geïnteresseerden op de hoogte brengt van nieuws vanuit bestuur, bureau en leden en al het andere dat relevant is voor de internationale neerlandistiek.

De nieuwsbrief heeft buiten de leden van de IVN een flink aantal andere geïnteresseerde lezers. De nieuwsbrief telt op dit moment meer dan 1297 ontvangers.

In 2024 en 2025 heeft de IVN natuurlijk ook ingezet op communicatie over het Colloquium Neerlandicum in Brussel.

Sociale media

Naast de nieuwsbrief deelt de IVN doorlopend nieuws via de sociale mediakanalen. Het aantal volgers op de sociale media is in 2024 substantieel gestegen. Eind 2024 had de IVN in totaal 1331 volgers op Facebook (was 1260 in 2023), 1073 volgers op LinkedIn (was 598), 504 volgers op Instagram (was 388) en 160 abonnees op YouTube (was 110).

Representatie en belangenbehartiging

De directeur, voorzitter en andere bestuursleden vertegenwoordigden de afgelopen drie jaar de vereniging op een groot aantal evenementen binnen en buiten het taalgebied, zowel om in contact te staan met de leden, als om het netwerk te onderhouden met partnerorganisaties, de politiek en met andere relevante instanties.

De directeur vertegenwoordigde in **2023** de vereniging bij diverse gelegenheden, waaronder:

- deelname aan online informatiebijeenkomst DCC Doctoral School voor de internationale neerlandistiek (1 juni);
- uitgenodigd expert bij de Taalunie Zomercursus – taal, cultuur en beroep aan de Universiteit Gent, België (7 augustus);
- uitgenodigd spreker tijdens een hoorzitting van de Interparlementaire Commissie van de Taalunie in Brussel, België (2 oktober);
- bezoek aan de docenten en studenten van de vakgroep Nederlands van de Universiteit van Zagreb, Kroatië (12 december);
- uitgenodigd spreker op de beleidsdag ter gelegenheid van het 60-jarig jubileum van de vakgroep Nederlands aan de opleiding tolk/vertalen van de Universiteit van Triëst, Italië (14 december).

De bestuursvoorzitter van de IVN bezocht onder meer docenten van de vakgroepen Nederlands in Londen (Verenigd Koninkrijk), Parijs (Frankrijk), New York (Verenigde Staten), Wrocław en Poznań (beide Polen).

De directeur vertegenwoordigde de vereniging in **2024** bij diverse voor de neerlandistiek relevante gelegenheden, onder meer bij:

- bijeenkomst over versterking van de neerlandistiek in Frankrijk op initiatief van de Onderwijs- en Wetenschapsattaché van de Nederlandse ambassade in Parijs (1 maart);
- docentenbijeenkomst van het Nederlandistenverband in Berlijn, inclusief bezoek aan het gastlandpaviljoen van Nederland en Vlaanderen op de Leipziger Buchmesse (21-23 maart);
- regionaal Colloquium Neerlandicum voor Centraal-Europa van Comenius in Olomouc (30 mei-1 juni);
- congres van de Suider-Afrikaanse Vereniging vir Neerlandistiek (SAVN) in Windhoek (8-10 juli);

De bestuursvoorzitter van de IVN bezocht onder meer docenten van de vakgroepen Nederlands in Parijs, Napels, Boedapest (ELTE en Karoli Universiteit) Sheffield, Paderborn, Barcelona, Zürich, Stellenbosch en Kaapstad (UWC).

Er is de voorbije bestuursperiode daarnaast zeer intens ingezet op het **lobbyen** voor de IVN en haar doelstellingen bij een groot aantal belanghebbenden. Daartoe was er op vrijwel dagelijkse basis contact met o.a. de Taalunie, de Nederlandse en Vlaamse overheid, diplomaten op ambassades en internationale vertegenwoordigingen, en met Nederlandse en Vlaamse politici met betrekking tot ondersteuning van de internationale neerlandistiek. Ook met journalisten, culturele partnerorganisaties, wetenschappelijke genootschappen en sociaal-economische netwerken werden de banden strak aangehaald. De IVN zat daardoor op beslissende ogenblikken mee aan tafel, kon invloed uitoefenen op

regeerakkoorden en beleidsplannen, en werd bekend en erkend als dé stem van de internationale neerlandistiek.

Amendement versterking internationale neerlandistiek

Eind 2022 nam de Nederlandse Tweede Kamer het amendement Van der Molen-Van der Woude aan waarmee structureel één miljoen euro per jaar werd toegekend aan de IVN ten behoeve van de versterking van de internationale neerlandistiek. Vanaf dat moment zijn er veel gesprekken gevoerd met ambtenaren van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) over de uitvoering van dit amendement. Deze gesprekken met het ministerie zijn langs een bochtige weg verlopen en werden doorkruist door instabiliteit en verandering in de Nederlandse politiek en binnen de Taalunie. Het contact verliep initieel voorspoedig, maar nadien soms stroperig, dan weer stroef, tot en met een officiële incommunicado-fase toe. De IVN heeft gedurende deze hele periode alle beschikbare middelen en lobbykracht ingezet om het dossier vlot te krijgen en ‘het miljoen’ netjes neer te leggen in de geest van het amendement, waar het kon via diplomatie en administratie, waar nodig via juridische, politieke en journalistieke druk. Deze inspanning woog onmiskenbaar zwaar op het bestuur en het bureau van de IVN, en had een aanzienlijke impact op de beschikbare tijd en energie voor andere kerntaken van de vereniging. Het onafgebroken werk loonde evenwel: uiteindelijk is het begin 2025 in de gesprekken tussen de IVN en het ministerie alsnog tot een doorbraak gekomen.

Op 7 april 2025 heeft minister Bruins de Kamerbrief verstuurd waarin het nieuwe plan voor de uitvoering van het amendement Van der Molen-Van der Woude (2022) staat. De IVN is met het Ministerie van OCW overeengekomen dat de IVN het amendementsgeld samen met de Taalunie zal gaan beheren. De IVN deed dit na zorgvuldig afwegen van alle strategische factoren en juridische randvoorwaarden, en met de garantie op continuïteit voor het veld als leidraad. De afgelopen twee jaar is daartoe met succes geïnvesteerd in het herstel van vertrouwen tussen de IVN en de Taalunie. Onze organisaties werken inmiddels veel en prettig samen, op basis van gelijkwaardigheid, wederzijds respect en heldere afspraken. Vervolgens heeft het Comité van Ministers van de Taalunie op 2 juni groen licht gegeven voor de structurele toekenning aan de Taalunie van het miljoen. De extra middelen worden besteed volgens een activiteitenplan dat de Taalunie en de IVN samen hebben opgesteld. De IVN zit bij elke stap van besluitvorming over de besteding van dit geld, de evaluatie over de besteding en de verdere planning altijd mee aan tafel bij de Taalunie. De IVN kan dus invloed uitoefenen en effectief mee aansturen. Het einddoel is dat het veld van de internationale neerlandistiek zo goed en effectief mogelijk wordt bediend.

Sinds de nieuwe koers van het ministerie bekend werd werken de IVN en de Taalunie samen aan een geactualiseerd bestedingsplan. Dat doen we in lijn met de eerder opgehaalde behoeften van het veld, het Actieplan voor de Neerlandistiek en complementair aan de al bestaande activiteiten voor de internationale neerlandistiek van beide organisaties. Inmiddels zijn de Taalunie en de IVN bezig met de uitwerking en

uitvoering van dit amendement, zodat nog in 2025 met het toekennen van extra subsidiegeld aan het veld kan worden begonnen.

Tijdens het Colloquium Neerlandicum in Brussel wordt op dinsdag 26 augustus een speciale gezamenlijke informatiesessie van de Taalunie en de IVN gehouden, waarin ook zal worden gedeeld welke nieuwe subsidieregelingen er bijkomen en over wat er aan bestaande regelingen verandert.

Wisselleerstoel Zuid-Afrika

Sinds 2022 werkt de IVN samen met de Taalunie en de SAVN om vijf wisselleerstoelen te realiseren in zuidelijk Afrika (Zuid-Afrika en Namibië). De IVN zorgt voor het opstellen en verspreiden van de vacature, selecteert samen met de SAVN de kandidaten en onderhoudt contact met de docenten. Ook vergoedt de IVN de buitenlandse reiskosten van de gastdocenten.

Bij de inhoudelijke invulling van deze gastdocentschappen waren twee afwegingen van belang. **Ten eerste** is er aan de Zuid-Afrikaanse universiteiten een behoefte aan moedertaalsprekers die kunnen helpen met taalverwervingscursussen. Deze behoefte mondde uit in een wisseldocentschap taalbeheersing. Dr. Jessie Dupont was de eerste docent en zij doceerde in **april en mei 2022** zes weken aan de Universiteit van Pretoria.

Daarnaast is er behoefte aan meer samenwerking tussen de Lage Landen en Zuid-Afrika op het gebied van onderzoek, kennisdeling en gezamenlijke studiebegeleiding. Daarom kwam in **september 2022** gedurende het tweede semester prof. dr. Yra van Dijk met dit doel naar Zuid-Afrika. Zij bood bij drie universiteiten in de Wes-Kaap – de Universiteit van die Wes-Kaap, de Universiteit van Kaapstad en de Universiteit van Stellenbosch – gastcolleges aan.

In **2023** werd Sen Joostens (KU Leuven) geselecteerd om vanaf **februari** zes weken les te geven als docent taalverwerving aan de universiteiten in Kaapstad en Stellenbosch.

In **oktober en november 2023** verbleef prof. Timothy Coleman (UGent) als onderzoeksdocent in Zuid-Afrika. Hij verzorgde gastcolleges aan de Noordwes-Universiteit, campus Potchefstroom. Daarna was hij te gast bij de vakgroep Afrikaans en Nederlands van de Sol Plaatje-universiteit in Kimberley. De laatste weken volgden nog een publiekslezing en het vervolg van de gastcollegereeks bij de NWU.

In **juli 2024** is de vijfde wisseldocent voor een periode van zes weken naar Zuid-Afrika vertrokken om taalverwervingslessen te geven aan de Universiteit van die Vrystaat in Bloemfontein: Katja Tereshko. Zij is postdoc onderzoeker Computationale Literatuurwetenschap aan het Huygens Instituut van de KNAW. In Bloemfontein gaf Katja Tereshko met enthousiasme les aan een groep van 13 studenten.

De bezoeken van deze wisseldocenten waren inspirerend en zeer succesvol en werden door zowel de plaatselijke docententeams als de studenten positief beoordeeld. De wisseldocenten kijken terug op een geslaagde onderwijservaring.

De IVN, de Taalunie en de SAVN waren in 2024 met de Nederlandse en Vlaamse diplomatieke vertegenwoordigingen in Zuid-Afrika in gesprek over een vervolg. Eind 2024 werd duidelijk dat het wisselleerstoelproject in 2025 wordt voortgezet.

Bestuur

Op 15 november 2024 is het *groot bestuur* voor een vergadering bijeengekomen in Den Haag. Tijdens deze vergadering is prof. dr. Alwyn Roux aangetreden als nieuw bestuurslid en als vertegenwoordiger voor de regio Zuidelijk Afrika. Alwyn is werkzaam aan de Universiteit van Zuid-Afrika in Pretoria (UNISA) en hij is voorzitter van de SAVN. Hij is de opvolger van Adri Breed die in dat jaar stopte als voorzitter van de SAVN en die zich daarom ook terugtrok uit het IVN-bestuur.

Tijdens deze vergadering zijn een aantal thema's grondig besproken en konden alle bestuursleden in het echt met elkaar kennismaken. Ook vond tijdens deze vergadering een kennismaking plaats met Gunther Van Neste, de nieuwe algemeen secretaris van de Taalunie. Het bestuur heeft toen ook uitgebreid van gedachten gewisseld met Gunther over allerlei aandachtspunten binnen de internationale neerlandistiek. Bestuursleden hebben hun zorgen uitgebreid besproken met de algemeen secretaris.

Tot onze schrik en verdriet is op 27 mei geheel onverwacht ons bestuurslid *Agata Kowalska-Szubert* overleden aan de gevolgen van een hartinfarct op de leeftijd van 57 jaar. Agata was hoogleraar Nederlandse Taalkunde aan de Universiteit van Wroclaw, Polen en vice-voorzitter binnen het bestuur. Zij vertegenwoordigde sinds 2022 in ons bestuur de regio Centraal-Europa. Zij was tevens voorzitter van Comenius, de vereniging voor neerlandistiek in Centraal-Europa. Bij het bestuur en bij het bureau van de IVN missen we Agata nog steeds. Tot aan het colloquium in Brussel wordt Agata binnen het bestuur tijdelijk opgevolgd door Robert de Louw, PhD. Hij is assistant professor taalkunde bij de Vakgroep Nederlandse en Zuid-Afrikaanse Studies aan de Adam Mickiewicz-Universiteit in Poznań, Polen.

Directie en bureau

Vanaf 1 februari 2023 gaf interim-directeur Wilma van Raamsdonk het stokje door aan de nieuwe directeur, Anne Sluijs. Zij is sindsdien voor 0,8 fte aangesteld in deze functie. In haar werkzaamheden wordt ze op fulltime basis ondersteund door bureaumedewerker Rob Visser.

In 2023 en 2024 versterkten verschillende freelancers daarnaast ons bureau. Tot en met maart 2023 verrichtte Ingrid Glorie algemene en communicatiewerkzaamheden voor de IVN. Yvonne van Valen ondersteunde het bureau bij diverse administratieve taken en

begeleidde de voorbereidingen voor het Colloquium Neerlandicum 2025. Merel Donia nam in 2024 en 2025 de coördinatie m.b.t. de communicatie voor haar rekening. Sinds twee jaar verzorgt Gemma Blacker de communicatie voor de IVN op het gebied van de sociale media. Oana Ciuraru ondersteunde als redactiesecretaris de opstart en begeleiding van de redactie van Mondiaal Neerlandistiek. Bart Van der Straeten en Michel De Dobbeleer waren achtereenvolgens verantwoordelijk voor het redactiesecretariaat van *Internationale Neerlandistiek*.

Yra van Dijk
secretaris